

Havaintojen laadunvalvonta Lajitietokeskuksessa 29.2.2024

Ohjelma:

- Tervetuloa
- Johdatus laadunvalvontaan – Eija-Leena Laiho
- Laatukommentointidemo – Tea von Bonsdorff
- Keskustelua

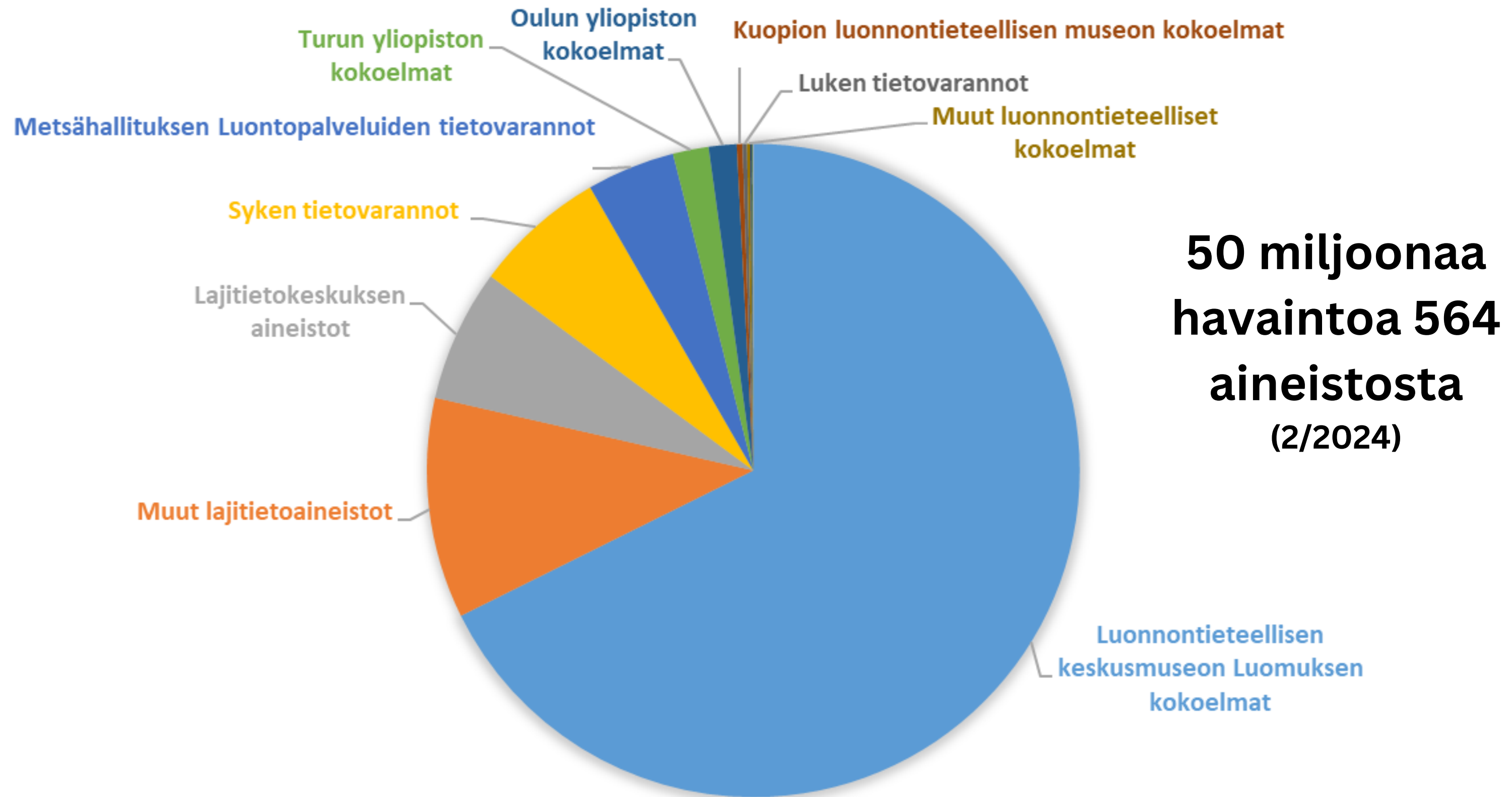

Johdatus laadunvalvontaan

- Laatuluokitukset Lajitietokeskuksessa
- Peruskäyttäjän/asiantuntijan laatukommentointi
- Miten laadun perusteella voi hakea havaintoja – vaikutus vakiohavaintohakuihin?
- Miten kommentoituja havaintoja voi hakea?

Aineistot Lajitietokeskuksessa

Laadunvalvonta:

aineistojen laatuluokitus

havainnon laatuluokitus

Laadunvalvonta: Aineiston laatuluokitus

Ammattiaineistot / asiantuntijoiden laadunvarmistama

- Esim. tutkimushankkeiden ja luontoselvitysten aineistot, edistyneille harrastajille suunnatut seurantahankkeet, sekä useimmat museokokoelmat

Asiantuntevat harrastajat / asiantuntijoiden laadunvarmistama

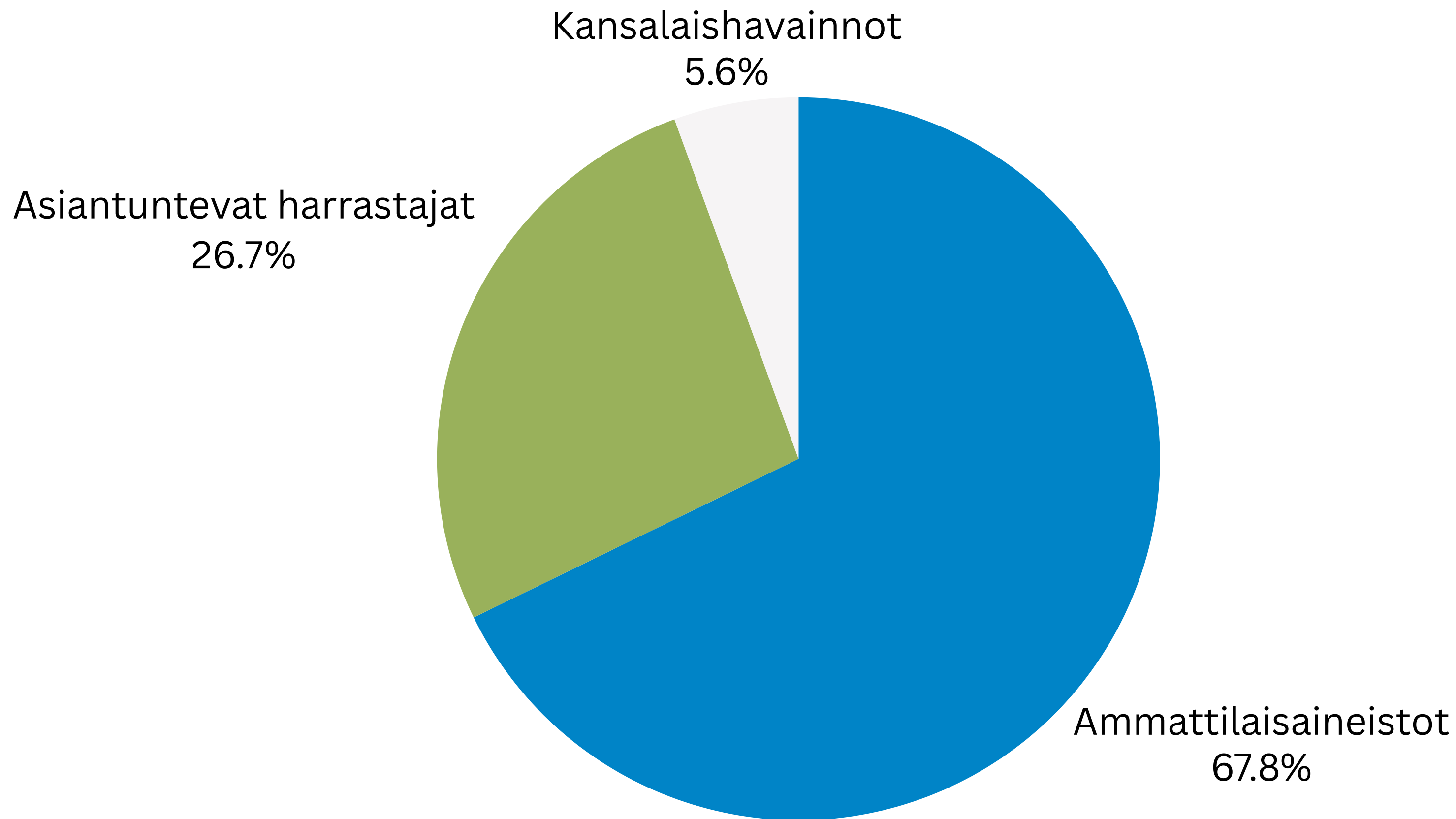
- Esim. aktiiviharrastajille suunnatut havaintopalvelut, useimmat kansalaistiedeprojektit

Kansalaishavainnot / ei laadunvarmistusta

- Esim. suuren yleisön ilmoittamat yksittäiset havainnot sekä kaikille avoimet havaintopalvelut

Aineistojen jakauma laatuluokittain

Ammattilais- aineistot

Rengastus- ja löytökisteri (TIPU)	13 168 642
Kastikka kasvistoarkisto (Kastikka Ark)	5 737 504
Syke - Yöperhosseuranta	1 156 637
Maalintujen linjalaskennat	1 047 788
Lintujen pesäkorttiseuranta (Nest card scheme)	953 734
Syke - Pohjaeläintietojärjestelmä (POHJE)	869 720
Kastikan kirjallisuustiedot	770 805
LajiGIS: Lajin seurantakohteet	749 588
LajiGIS: Lajistokartoitus vesistössä	682 514
Hangon lintuaseman pitkäaikaisaineisto (Halias data)	682 426

Asiantuntevat harrastajat

Hyönteistietokanta	3 724 988
Lajitietokeskus/FinBIF - Vihkon yleiset havainnot	2 489 796
Hatikka.fi:n havainnot	2 025 545
Talvilintulaskenta	1 513 240
eBird (EBIRD)	1 475 160
Lintujen ja nisäkkäiden ruokintapaikkaseuranta	879 011
Valtakunnallinen päiväperhosseuranta (NAFI)	476 304
Tiira.fi: Neljännen lintuatlaksen (2021-2025) havainnot	443 060
Suomen 4. lintuatlas 2022–2025, havainnot Vihko-havaintopalve	216 504
Sieniatlas	134 984

Kansalais- havainnot

Suomen suurperhosatlas	1 219 283
Lajitietokeskus/FinBIF - iNaturalist Suomi Finland	859 427
Luonto-Liiton kevätseuranta	119 960
Löydös havaintopalvelu	46 244
Löydöksen vieraslajihavainnot	21 919
Kuntien vieraslajihavainnot Crowdsorsa-palvelusta	13 646
Sammakkoeläinten ja matelijoiden levinneisyyskartoitus	6 919
Vieraslajihavainnot	4 729
VieKas LIFE -projektin vieraslajihavainnot	1 967
Lajitietokeskus/FinBIF - Mikä laji? -havainnot	854

Laadunvalvonta: Havainnon laatuluokitus

Asiantuntijan varmistama: Asiantuntija on merkinnyt havainnon varmistetuksi.

Yhteisön varmistama: Ei-asiantuntijat ovat yhtä mieltä havainnon oikeellisuudesta.

Neutraali: Ei arviota luotettavuudesta. Tämä on lähtötaso kaikille havainnoille.

Epävarma: Asiantuntija on merkinnyt havainnon epävarmaksi tai havainnon alkuperäinen tallentaja on merkinnyt havainnon tai sen osan epävarmaksi.

Virheellinen: Asiantuntija on merkinnyt havainnon virheelliseksi. Virheellisiä havaintoja ei poisteta kokonaan, koska tämä usein johtaisi niiden lisäämisen tietokantaan myöhemmin uudelleen.

23 057 osumaa 1 730 lajista

Lataa tiedostona

Luettelo

Kartta

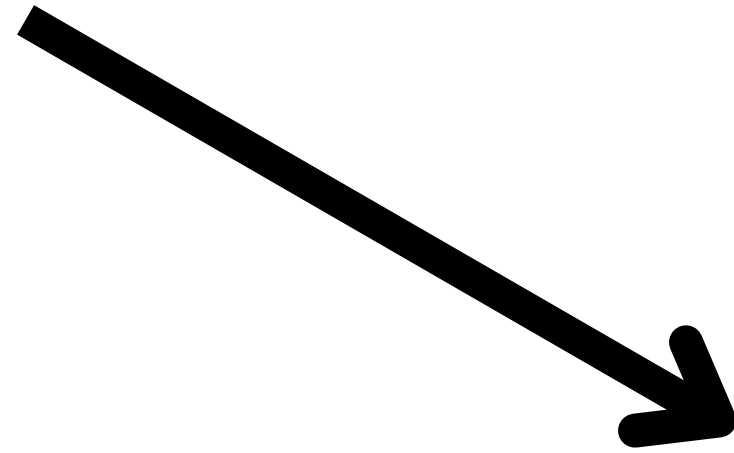
Media

Lajit

Tilastot

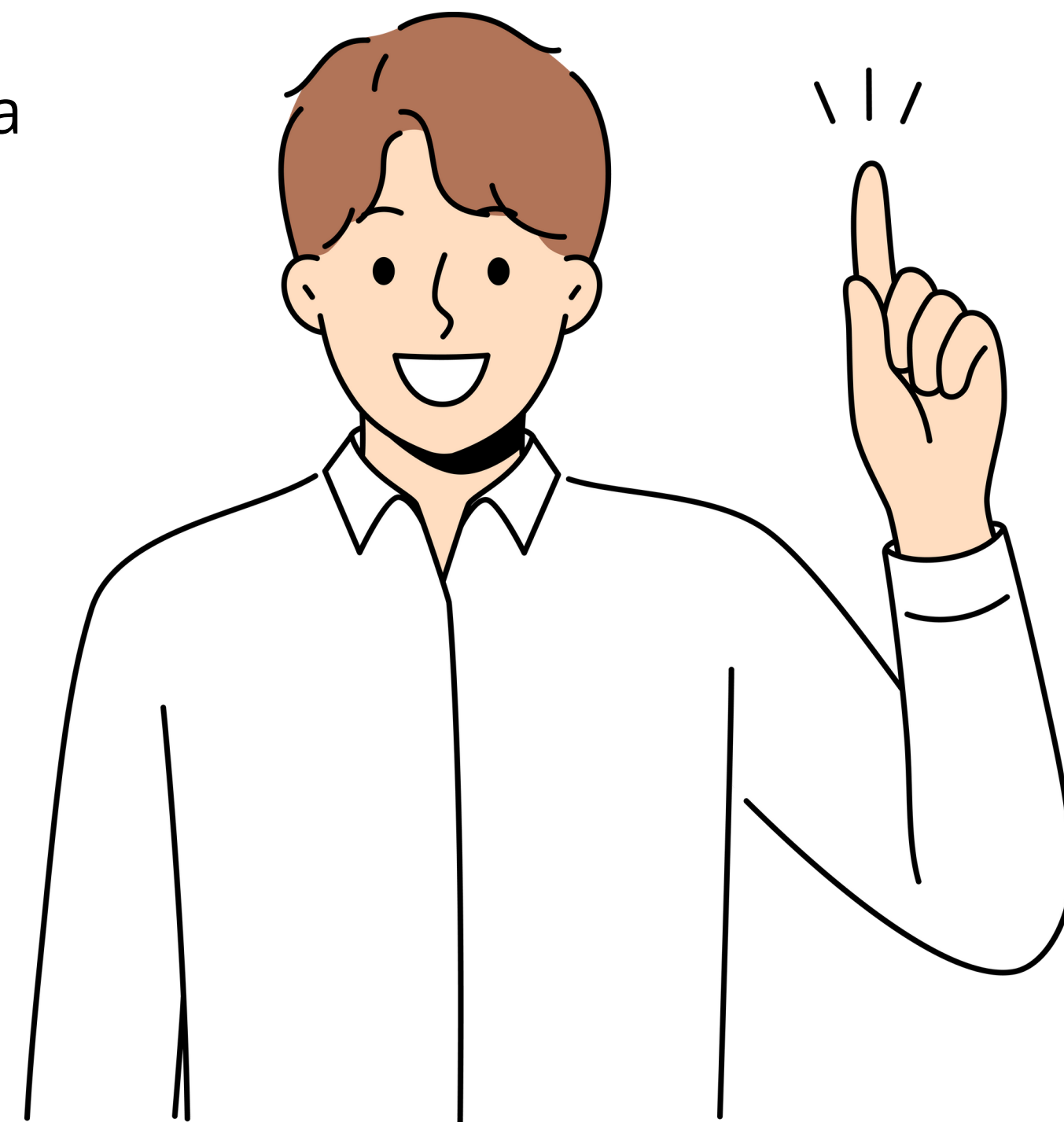
Laadunvalvonta

Havain	Aineis	Taksonom	Laji	Määrä	Aika	Maa	Eliömaakunta
↑		87867	salokääpä – <i>Dichomitus squalens</i>	12-15	2023-12-31	Suomi	Uusimaa (U)
↑		88963	keltahyökkä – <i>Tremella mesenterica</i>		2023-12-23	Suomi	Uusimaa (U)
–		87864	kennokääpä – <i>Datronia mollis</i>	< 10	2023-11-17	Suomi	Uusimaa (U)
–		88107	rusorypykkä – <i>Phlebia radiata</i>	Yksi esiintymä	2023-11-17	Suomi	Uusimaa (U)
–		85323	talvivinokas – <i>Sarcomyxa serotina</i>	Monta	2023-11-17	Suomi	Uusimaa (U)
↑		87831	risukarakääpä – <i>Steccherinum nitidum</i>	1	2023-11-14	Suomi	Varsinais-Suomi (V)
↑		88001	kantokääpä – <i>Fomitopsis pinicola</i>		2023-11-14	Suomi	Varsinais-Suomi (V)
↑		88022	kelokääpä – <i>Antrodia sinuosa</i>	2	2023-11-09	Suomi	Etelä-Häme (EH)
–		87447	lahohaarakkaat – <i>Lentaria</i>		2023-11-07	Suomi	Varsinais-Suomi (V)
↑		87210	suppilovahvero – <i>Craterellus tubaeformis</i>	muutama	2023-11-05	Suomi	Varsinais-Suomi (V)
↑		87210	suppilovahvero – <i>Craterellus tubaeformis</i>	muutama	2023-11-05	Suomi	Varsinais-Suomi (V)
↑		87210	suppilovahvero – <i>Craterellus tubaeformis</i>	muutama	2023-11-05	Suomi	Varsinais-Suomi (V)
↑		88329	maito-orvakka – <i>Gloiothele lactescens</i>	1	2023-11-03	Suomi	Varsinais-Suomi (V)
–		86770	leppäpoimukka – <i>Plicatura nivea</i>		2023-10-29	Suomi	Satakunta (St)
↑		87214	keltavahvero – <i>Cantharellus cibarius</i>	1	2023-10-23	Suomi	Uusimaa (U)
↑		87535	pikireunakääpä – <i>Phellinus lundellii</i>		2023-10-21 [10:45-15:30]	Suomi	Kainuu (Kn)
↑		88997	pikkusarvikka – <i>Calocera cornea</i>		2023-10-21 [10:45-15:30]	Suomi	Kainuu (Kn)

Laadunvalvonnan periaatteet

- Laatucommentoinnissa havaintoon liitetään uutta tietoa
 - alkuperäistä havaintoa ei koskaan muuteta
- Havaintoja ei salata tai piiloteta kokonaan niiden laadun perusteella
 - Kaikki tieto on saatavilla, ja on tiedon käyttäjän vastuulla päättää mikä sopii hänen käyttötarkoitukseensa
 - Oletuksena havaintohaussa ei näytetä virheellisiä, ei-luonnonvaraisia ja nollahavaintoja
- Oman havainnon määrittystä ei voi laatucommentoida
 - havainnon muokkaus

Peruskäyttäjä / asiantuntija

Peruskäyttäjät

Lisää kommentti
[Vaihda asiantuntijakomentointiin](#)

Lisää tageja:

☐ tarkista koordinaatit	☐ tarkista ajankohta
☐ tarkista paikka	☐ tarkista havainnoija
☐ tarkista määrittäminen	☐ tarkista luonnonvaraisuus
☐ tarkista	☐ tarkista pesimävarmuusindeksi

Ehdota määrittämistä:

Kommentti

- Tägeja havainnosta tarkistettavista asioista
 - koordinaatit
 - ajankohta
 - paikka
 - määrittäminen...
- Ehdotus lajinmäärittämisestä
- Vapaamuotoinen tekstikommentti

Asiantuntija

- Perustagien lisäksi asiantuntijatageja:
 - spam
 - laatutagit (varmistettu, epävarma, virheellinen)
 - karkeista
 - ei voida määrittää
 - ei-luonnonvarainen
- Lajinmääritys (varmistaminen/uusi)
- Aiemmin annettujen tagien poisto
- Vapaamuotoinen tekstikommentti

Lisää asiantuntijakommentti
[Vaihda peruskomentointiin](#)

Lisää tageja:

☐ varmistettu	☐ epävarma
☐ virheellinen	☐ karkeista
☐ spam	
☐ lajia ei voida määrittää	☐ ei-luonnonvarainen
☐ tarkista koordinaatit	☐ tarkista ajankohta
☐ tarkista paikka	☐ tarkista havainnoija
☐ tarkista määrittäminen	☐ tarkista luonnonvaraisuus
☐ tarkista	☐ tarkista pesimävarmuusindeksi

Poista voimassa olevia tageja: tarkista

Taksoni:

Taksonin tarkenne:

Kommentti

Miten asiantuntijaksi?

- Laadunvalvonta pääosin vapaaehtoistyötä
- Jos olet jonkin lajiryhmän asiantuntija työsi tai muulla tavoin kertyneen osaamisen puolesta & haluat ryhtyä asiantuntija-laadunvalvojaksi
 - ota yhteyttä osoitteeseen helpdesk@laji.fi ja kerro hieman osaamisestasi ja taustastasi
- Lyhyt kuvaus itsestä Laji.fi-profiiliin

Automaattiset validoinnit

- tarkista esiintymisaika (autom. validointi)
- tarkista levinneisyys (autom. validointi)
- läpäisee automaattiset validoinnit
 - *Xanthorhoe montanata*,
 - *Xanthorhoe fluctuata*,
 - *Xanthorhoe quadrifasiata*,
 - *Xanthorhoe biriviata*,
 - *Xanthorhoe abrasaria*,
 - *Pelosia obtusa*,
 - *Pelosia muscerda*,
 - *Xanthorhoe decoloraria*,
 - *Xanthorhoe annotinata*

laji.fi/laadunvalvonta